

Raport de progres nr. 7

cu privire la implementarea proiectului GIZ
„Modernizarea Serviciilor Publice Locale
în Republica Moldova”
faza II

Perioada de raportare: 1 ianuarie – 30 iunie 2018

Iulie 2018

Chișinău, Republica Moldova

Proiectul MSPL co-finanțat de:

În cooperare cu

Implementat de

CONȚINUT

Acronime și abrevieri	3
1. Sumar executiv.....	5
2. Contextul proiectului și metodologia	6
3. Progresul spre obiectivul proiectului	7
4. Realizarea obiectivelor specifice ale proiectului.....	8
4.1 <i>Obiectivul specific al domeniului de intervenție 1</i>	8
4.2 <i>Obiectivul specific al domeniului de intervenție 2</i>	10
4.3 <i>Obiectivul specific al domeniului de intervenție 3</i>	10
4.4 <i>Obiectivul specific al domeniului de intervenție 4</i>	14
4.5 <i>Subiecte transversale</i>	17
5. Comunicarea și vizibilitatea	17
6. Asigurarea durabilității măsurilor și intervențiilor	18
7. Activitățile și punctele de reper cheie pentru următoarea perioadă	19
8. Oportunități și provocări/riscuri	19
9. Lecții învățate și recomandări	20
Anexa 1. Statutul procedurilor de achiziții pentru măsurile de infrastructură	21
Anexa 2. Statutul implementării proiectelor de servicii publice	22

Acronime și abrevieri

AAC	Aprovizionare cu apă și canalizare
AAP	Academia de Administrare Publică
ACAP	Asociația contabililor și auditorilor profesioniști din Republica Moldova
ADR	Agenția de Dezvoltare Regională
AEE	Agenția pentru Eficiență Energetică
AMAC	Asociația Moldova Apă-Canal
APL	Administrația Publică Locală
AT	Asistență tehnică
BMZ	Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare
CCI	Camera de Comerț și Industrie
CCL	Comitet local de cetățeni
CDL	Comitet director local
CFCEECP	Centrul de Formare Continuă „Eficiența Energetică a Clădirilor Publice”
CIC	Cooperare intercomunitară
CRD	Consiliul Regional pentru Dezvoltare
CRS	Comisie regională sectorială
DR	Dezvoltare regională
DRL	Drumuri regionale și locale
EE	Eficiență energetică
FEE	Fondul pentru Eficiență Energetică
FEN	Fondul Ecologic Național
FNDR	Fondul Național pentru Dezvoltarea Regională
GIZ	Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei
MADRM	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
MBR	Monitorizare bazată pe rezultate
MDL	Leu moldovenesc
MDS	Managementul deșeurilor solide
MEI	Ministerul Economiei și Infrastructurii
Mln	Milion
MSPL	Modernizarea serviciilor publice locale
OCDE	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
ONU	Organizația Națiunilor Unite
OSC	Organizație a societății civile
SDC	Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare
SDR	Strategie de dezvoltare regională

SDSE	Strategie de dezvoltare socio-economică
SMC	Sistem de management al calității
ToT	Training al trainerilor
UE	Uniunea Europeană
UTM	Universitatea Tehnică a Moldovei

1. Sumar executiv

Titlul proiectului	Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova
Durata proiectului	Martie 2016 – decembrie 2020
Perioada de raportare	Ianuarie - iunie 2018
Obiectivul proiectului	Îmbunătățirea condițiilor-cadru pentru o implementare orientată către cetățeni a politicii de dezvoltare regională în sectoarele prioritare de prestare a serviciilor publice locale.
Obiectivele specifice ale domeniilor de intervenție	<p>MARDM stabilește un cadru coerent pentru implementarea eficientă a politicii naționale de dezvoltare regională în sectoarele prioritare</p> <p>CRD-urile au capacitatea să coordoneze implementarea strategiilor de dezvoltare regională</p> <p>Capacitățile ADR-urilor de implementare a strategiilor de dezvoltare regională sunt îmbunătățite</p> <p>Instituționalizarea Modulelor de Instruire</p> <p>Reprezentanții raioanelor, municipalităților și furnizorilor locali de servicii beneficiază de cursuri orientate spre cerere pentru modernizarea serviciilor publice locale în sectoarele prioritare</p>
Partenerii, părțile interesate și grupul țintă al proiectului	<p>Grupul țintă al proiectului sunt cetățenii din comunitățile țintă din cele patru regiuni de dezvoltare: Nord, Centru, Sud și UTA Găgăuzia. Partenerii-cheie ai proiectului sunt Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MARDM)¹, Consiliile Regionale pentru Dezvoltare (CRD), Agențiile de Dezvoltare Regională (ADR) și autoritățile publice locale (APL) din regiunile menționate mai sus.</p> <p>Pe lângă partenerii-cheie, MSPL cooperează strâns cu Academia de Administrare Publică, Universitatea Tehnică a Moldovei, Asociația “Moldova Apă-Canal” (Asociația Operatorilor de Servicii în domeniul Apei), Agenția de Eficiență Energetică, Camera de Comerț și Industrie, precum și cu Cancelaria de Stat și Ministerul Economiei și Infrastructurii.</p>
Principalele rezultate pentru perioada de raportare	<p>Proiectul hotărârii Guvernului și al Regulamentului privind noua agenție națională care va gestiona Fondul Ecologic Național (FEN) și Fondul Național de Dezvoltare Regională (FNDR) a fost consultat cu toate părțile interesate și pregătit pentru aprobare Guvernului.</p> <p>Capacități consolidate ale Comisiei parlamentare pentru mediu și dezvoltare regională în supravegherea implementării politicilor de dezvoltare regională elaborate și implementate de Guvern.</p> <p>Planuri de lucru pentru 2018 în sectoarele de alimentare cu apă și canalizare (AAC) și eficiență energetică (EE) elaborate ca urmare a consultărilor cu APL și operatori de servicii și aprobate de comisiile regionale sectoriale. Regiunea de dezvoltare UTA Găgăuzia a elaborat programele sectoriale regionale pentru sectoarele AAC, EE și DRL, inclusiv cu liste de concepte de proiecte posibile.</p> <p>ADR-uri capabile să organizeze și să desfășoare procese de achiziții de servicii de proiectare în conformitate cu procedurile și practicile UE și să contracteze companii pentru 9 din 18 proiecte de investiții.</p>

¹ Anterior, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

	Cinci din cele nouă cursuri elaborate în colaborare cu Academia de Administrare Publică (AAP) instituționalizate și incluse în Catalogul cursurilor de dezvoltare profesională pentru 2018.		
Principale provocări și riscuri în perioada de raportare	<p>Neclarități privind reforma administrativă teritorială continuă să creeze întârzieri în elaborarea și actualizarea cadrului legal și normativ privind dezvoltarea regională.</p> <p>Piața locală slab dezvoltată a serviciilor de proiectare pentru sectoarele de AC și EE impune reducerea criteriilor de eligibilitate, ceea ce duce la riscul de a contracta companii cu capacitate și experiență limitate să implementeze contracte cu valoare mare.</p>		
Bugetul proiectului, inclusiv cofinanțarea	Donor	Suma, Euro	Perioada de implementare
	Guvernul Germaniei (asistență tehnică / AT)	3.700.000	Mar 2016 – Dec 2020
	Guvernul Suediei (AT)	3.700.000	Noi 2016 – Dec 2018
	Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare,	3.190.372	Mar 2016 – Iun 2018
	<i>Inclusiv acorduri de finanțare</i>	2.131.800	Mar 2016 – Iun 2018
	Guvernul României	205.283	Mar 2016 – Iun 2018
	Uniunea Europeană (AT)	321.107	Mar 2016 – Sep 2017
	Uniunea Europeană, etapa de design	3.500.000	Sep 2017 – Dec 2018
	<i>Inclusiv acorduri de finanțare</i>	2.400.000	Dec 2017 – Dec 2018
	Uniunea Europeană, etapa de construcții	39.800.000	Dec 2017 – Mar 2021
	<i>Inclusiv acorduri de finanțare</i>	32.400.000	Dec 2017 – Mar 2021
	Total	54,416,762	

2. Contextul proiectului și metodologia

Începând cu anul 2010, GIZ implementează proiectul "Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova" (MLPS), sub coordonarea Ministerului German pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (BMZ).

La începutul anului 2016 a fost lansată implementarea fazei II a proiectului MSPL. Proiectul se bazează pe rezultatele primei faze și are perioada de implementare martie 2016 – decembrie 2020.

Proiectul își concentrează suportul în patru sectoare prioritare: alimentarea cu apă și canalizare (AAC), eficiența energetică în clădirile publice (EE), managementul deșeurilor solide (MDS) și drumuri regionale și locale (DRL).

În plus, proiectul contribuie la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă 5 (egalitate de gen), 6 (apa curată și igienă), 9 (industrie, inovație și infrastructură), 11 (orașe și comunități durabile) 12 (consum și producție responsabile), 13 (acțiunea asupra climei) și 16 (pace, justiție și instituții puternice), precum și la implementarea standardelor internaționale de mediu.

Contextul proiectului

În perioada de raportare, contextul continuă să fie caracterizat de un nivel ridicat de presiune politică. Principala provocare a continuat să fie reforma administrației publice centrale. După înființarea sa, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) nu și-a finalizat procesul de reorganizare internă. Noua agenție care va asigura administrarea și sinergiile între Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Fondul Ecologic Național este încă în curs de creare.

În ceea ce privește cadrele sectoriale, a fost aprobat un nou regulament privind alimentarea cu apă în localitățile mici (a se vedea mai jos secțiunea 4.1), care prevede câteva noi standarde.

Guvernul Republicii Moldova elaborează un proiect de strategie națională "Moldova 2030" pentru implementarea Agendei 2030. Dezvoltarea regională și infrastructura regională este unul dintre sectoarele prioritare, ca urmare este creat un grup de lucru care implică MADRM și alte părți interesate relevante.

Abordarea metodologică

Proiectul aplică în mod sistematic o abordare pe multe nivele și cu multe părți interesate pentru a îmbunătăți condițiile-cadru pentru modernizarea serviciilor publice locale în patru sectoare prioritare. Pentru a implementa măsurile de investiții, se utilizează cât mai mult posibil sistemele partenerilor naționali, evitând, astfel, crearea unor structuri paralele de implementare.

Proiectul MSPL este structurat în jurul a patru domenii de intervenție:

- I. Consultanță în politici și strategii pentru îmbunătățirea condițiilor cadru de implementare a politicii de dezvoltare regională;
- II. Îmbunătățirea coordonării și monitorizării strategiilor de dezvoltare regională (SDR);
- III. Îmbunătățirea elaborării și implementării strategiilor de dezvoltare regională (SDR);
- IV. Instituționalizarea modulelor de instruire și a măsurilor de dezvoltare a capacităților.

Măsurile de îmbunătățire a prestării serviciilor locale fac parte dintr-o abordare cuprinzătoare bazată pe cinci piloni pentru dezvoltarea capacităților în (i) stabilirea unor proceduri integrate de planificare locală, (ii) stabilirea structurilor de cooperare intercomunitară, (iii) asistarea în instituționalizarea instruirii și educației adaptate pentru operatorii de servicii și autoritățile locale și (iv) punerea în aplicare a politicilor de sensibilizare și mobilizare a cetățenilor. Finanțarea proiectelor de infrastructură prin fonduri din Fondul German pentru Dezvoltare Regională și fonduri din partea UE, Elveția și România reprezintă al cincilea element (v) al abordării.

Sinergii cu alte proiecte și finanțatori

Fondul German pentru Dezvoltare Regională oferă sprijin financiar, în valoare de 7,3 mln Euro, pentru o serie de proiecte menite să îmbunătățească furnizarea serviciilor publice locale în sectoarele AAC, EE și MDS. Până la sfârșitul anului 2018 vor fi utilizate fondurile, iar proiectul pilot rămas, AAC Leova, va fi închis.

O strânsă sincronizare și coordonare a implementării proiectului MLPS continuă cu proiectul „Gestionarea resurselor de apă pe Nistru”, care utilizează aceleași modalități de implementare a măsurilor de investiții în proiectul AAC din Ustia, Criuleni prin intermediul Agenției de Dezvoltare Regională Centru în calitate de autoritate contractantă.

3. Progresul spre obiectivul proiectului

Obiectivul proiectului de îmbunătățire a condițiilor-cadru pentru o implementare orientată spre cetățeni a politicii de dezvoltare regională în sectoarele prioritare de prestare a serviciilor publice locale rămâne posibil de a fi realizat în decursul duratei proiectului. Indicatorii 2 și 3 ai obiectivului proiectului au fost deja parțial realizați în perioada de raportare: 18 măsuri de infrastructură în domeniul alimentării cu apă și canalizare și eficiență energetică în clădirile publice se află în faza de proiectare tehnică – 8 proiecte din 10 în AAC și 1 proiectul din 8 în EE are companiile de proiectare identificate și în proces de contractare.

În prima jumătate a anului 2018 Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale a avut o ședință și a aprobat bugetul pentru anul 2018 în sumă de 185 mil. MDL pentru implementarea proiectelor de dezvoltare regională.² În total, de la începutul proiectului, au fost mobilizate aprox. 45,7 mil. Euro pentru finanțarea măsurilor de investiții, 9,2 mil. Euro acordate din fonduri naționale și 36,5 mil. Euro de către finanțatorii internaționali.

4. Realizarea obiectivelor specifice ale proiectului

În perioada de raportare ianuarie-iunie 2018, MSPL împreună cu partenerii săi a obținut următoarele rezultate și progrese în cele patru domenii de intervenție.

4.1 Obiectivul specific al domeniului de intervenție 1

Obiectivul specific 1 prevede ca MADRM să stabilească un cadru coerent pentru implementarea eficientă a politicii naționale de dezvoltare regională în sectoarele prioritare.

Cadrul național ajustat

În perioada de referință, proiectul de Hotărâre a Guvernului și Regulamentul privind noua instituție națională care va gestiona Fondul Național Ecologic (FEN) și Fondul Național de Dezvoltare Regională (FNDR), elaborat de MADRM cu suportul proiectului, a fost consultat public³ și avizat de către Cancelaria de Stat și alte ministere de resort relevante. Există o aprobare generală pentru crearea acestei instituții. MADRM a analizat propunerile și a pregătit documentele finale care urmează să fie prezentate spre aprobare finală Guvernului, care se presupune a fi primită în trimestrul III al anului 2018.

Analiza bazei normative și legislative privind planificarea spațială și amenajarea teritoriului, planificată pentru prima jumătate a anului, a fost amânată până va fi aprobat Codul de urbanism și construcții de către Parlament. Această întârziere se datorează, de asemenea, neclarității privind subordonarea administrativă a departamentelor de amenajare a teritoriului și de urbanism – în prezent primul se află în cadrul MADRM, iar al doilea la Ministerul Economiei și Infrastructurii. În acest context, vizita de studiu în România pentru schimbul de experiență privind planificarea spațială planificată pentru primul semestru al anului 2018 este amânată pentru septembrie-octombrie 2018.

Capacitatea Comisiei parlamentare pentru mediu și dezvoltare regională este consolidată în mod continuu. Cu suportul MSPL, membrii Comisiei au efectuat două vizite de monitorizare în regiunile de dezvoltare Sud (28 februarie 2018, cu participarea a 8 membri și personal, inclusiv 1 femeie)⁴ și Găgăuzia (23 mai 2018, cu participarea a 11 membri și personal, inclusiv 3 femei).⁵ Având în vedere finalizarea vizitelor în toate regiunile de dezvoltare, în cadrul unui atelier intern va fi emisă și discutată o rezoluție a comisiei cu concluzii și recomandări și, în cele din urmă, va fi organizată o

² <https://mei.gov.md/ro/content/consiliul-national-de-coordonare-dezvoltarii-regionale-aprobat-planul-anual-de-finantare>

³ <http://www.particip.gov.md/proiectview.php?l=ro&idd=5184>

⁴ <http://adrsud.md/libview.php?l=ro&idc=340&id=3616&t=/PresaNoutati/Parlamentari-din-Comisia-mediului-dezvoltare-regionala-au-efectuat-vizite-de-monitorizare-in-Regiunea-de-Dezvoltare-Sud>

⁵ <http://adrgagauzia.md/libview.php?l=ru&idc=340&id=3524&t=/precca/novoci/parlamentckaea-komiciea-pokrujaiusei-crede-i-regionalinomu-razvitiu-pocetila-agrohimiceckuiu-laboratoriu-na-baze-komratckogo-gocudarctvennogo-univerciteta>

audiere publică a comisiei privind implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională 2016-2020.

MSPL a continuat să ofere suport grupului național de lucru în domeniul gestionării deșeurilor solide. La 20 februarie a avut loc o întâlnire a grupului de lucru, în cadrul căreia au fost discutate rezultatele studiilor de fezabilitate pentru zonele de gestionare a deșeurilor 5 și 8, activitățile desfășurate cu suportul proiectului în cadrul comisiilor regionale sectoriale (CRS) pentru sectorul MDS, precum și provocările constatate. O întrunire adițională privind dezvoltarea sectoarelor MDS și AAC a fost organizată cu MADRM la 15 mai. Deși s-au purtat discuții privind posibilitățile și recomandările pentru colaborarea între APL-uri privind regionalizarea serviciilor, nu există încă o viziune clară și perspective pentru dezvoltarea sectorului MDS. Dacă se va solicita, MSPL va oferi susținere în comunicarea de mai departe între toate părțile interesate în baza priorităților Guvernului în acest sector.

În afara planului de lucru al MLPS și în continuarea efortului comun al Ministerului Economiei și Infrastructurii, Organizației Națiunilor Unite în Moldova, SDC și OCDE, au fost acordate contribuții substanțiale la revizuirea și completarea noului regulament privind standardele principiile de bază în proiectarea și construcția sistemelor exterioare de alimentare cu apă a localităților mici în Moldova. Majoritatea recomandărilor oferite de MSPL au fost luate în considerare. Regulamentul final a fost aprobat prin Ordinul ministrului economiei și infrastructurii nr. 179 din 4 aprilie 2018.⁶

Sistemul de monitorizare și evaluare bazat pe rezultate

Proiectul oferă consiliere continuă pentru personalul MADRM responsabil de monitorizarea bazată pe rezultate (MBR). Având în vedere că funcția de implementare a politicii de dezvoltare regională va fi transferată noii agenții, sistemul de monitorizare și evaluare a proiectelor finanțate de FNDR va fi supus unor modificări. În acest context, s-a convenit cu MADRM ca suportul MSPL în acest domeniu să fie extins odată cu crearea noii agenții naționale.

Sistemul MBR utilizat de ADR-uri este revizuit în conformitate cu indicatorii naționali conveniți în prezent, însă, având în vedere schimbările prezente de context, modificările aduse acestuia implică un exercițiu complex. Proiectul de orientări privind sistemul MBR revizuit pentru SNDR și strategiile de dezvoltare regională este în prezent în curs de consultare cu ADR-urile. În acest context, în trimestrul III al anului se prevede un atelier comun pentru concluzii finale și inițierea implementării sistemului MBR revizuit. Între timp, ADR-urile și APL-urile au primit suport în elaborarea sistemului MBR pentru proiectele de servicii publice în EE și AAC, cofinanțate de UE, care au intrat în sistemul MBR național și regional.

Comunicarea privind dezvoltarea regională

Pentru a spori în continuare capacitatea de comunicare a MADRM și ADR-urilor, în perioada 26-27 iunie 2018 specialiștii în comunicare (4 femei și 3 bărbați) au avut ocazia să participe la un atelier de lucru pe tehnici de intervievare, reportaj și scriere a istoriilor de succes.⁷ Cunoștințele vor fi aplicate în continuare în activitatea zilnică, dar și în elaborarea buletinului informativ al MADRM.

Cea de-a 9-a ediție a buletinului informativ al MADRM a fost planificată să fie publicată până la sfârșitul lunii iunie 2018, dar întrucât conținutul a necesitat mai mult timp pentru editare și traducere, publicarea lui a fost reprogramată pentru iulie-septembrie 2018. De asemenea, proiectul va susține MADRM să actualizeze identitatea vizuală și a manualului de identitate vizuală în conformitate cu

⁶ <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=375005>

⁷ <http://serviciilocale.md/libview.php?l=ro&idc=52&id=1553&t=/Stiri-Galerii-foto/Stirile-proiectului/Comunicatorii-MADRM-i-ADR-uri-au-invatat-noi-tehnici-de-intervievare-i-scriere-a-istoriilor-de-succes>

noul mandat, pentru care a fost contractată o companie să finalizeze misiunea până la sfârșitul lunii septembrie 2018.

Pentru a spori interesul mass-media în dezvoltarea regională, la 19 iunie 2018 a fost organizată o nouă vizită de studiu în regiunea de dezvoltare Nord. Șapte jurnaliști naționali și regionali (2 bărbați și 5 femei) au vizitat 3 proiecte de dezvoltare regională și, ca rezultat, până în 30 iunie s-au publicat și s-au difuzat 10 articole de presă (tipar, TV și radio).⁸

4.2 Obiectivul specific al domeniului de intervenție 2

Obiectivul 2 prevede Consiliile de dezvoltare regională (CRD) să dispună de capacități pentru o coordonare eficientă a strategiilor de dezvoltare regională.

În prima jumătate a anului 2018, comisiile sectoriale regionale din trei regiuni de dezvoltare (Nord, Centru și Sud) s-au întrunit de două ori pentru a discuta despre progresele înregistrate în acest sector și pentru a elabora planurile de lucru pentru 2018 în sectoarele AAC și MDS. În plus, în cadrul consultărilor cu autoritățile locale și cu operatorii de servicii a fost efectuată o evaluare a stării actuale în sectoare, s-au colectat propuneri de îmbunătățire, precum și au fost discutate recomandări de dezvoltare pentru cele două sectoare. Patru planuri de lucru din șase, elaborate cu suportul proiectului, au fost discutate în iunie în cadrul întrunirilor comisiilor sectoriale și se preconizează ca acestea să fie aprobate de CDR-uri la următoarele ședințe din iulie-septembrie.⁹

De asemenea, MSPL a susținut finalizarea și la 15 martie a transmis APL-urilor beneficiare două studii de fezabilitate în sectorul MDS (pentru zonele de gestionare a deșeurilor 5 (raioanele Ungheni, Călărași și Nisporeni) și 8 (raioanele Edineț, Briceni, Ocnîța și Dondușeni), discutate mai sus în secțiunea 4.1).

Regiunea de dezvoltare UTA Găgăuzia a fost susținută să elaboreze programele sectoriale regionale pentru AAC, EE și DRL, inclusiv o listă cu 22 de posibile concepte de proiect. Documentele elaborate în conformitate cu principiile transparenței și prezentate pentru consultări publice¹⁰ vor fi aprobate de CRD în următoarele luni.

Pentru a consolida capacitățile membrilor CDR, MSPL organizează vizite de schimb de experiență între regiunile de dezvoltare din Moldova și vizite de studiu în străinătate. CDR Nord și-a exprimat interesul de a vizita CDR Sud pentru schimbul de experiență în dezvoltarea sectorului AAC. Pentru comisiile sectoriale regionale din regiunea de dezvoltare Centru, în perioada 16-20 iulie, este planificată o vizită de studiu în România privind planificarea, colectarea de fonduri pentru cooperare intercomunitară și regionalizarea serviciilor AAC și MDS. Vizite de studiu similare vor fi organizate și pentru reprezentanții regiunilor de dezvoltare din Sud și Nord.

4.3 Obiectivul specific al domeniului de intervenție 3

Obiectivul specific 3 al proiectului este de a asigura îmbunătățirea capacităților ADR-urilor de implementare a strategiilor de dezvoltare regională. În acest sens, MSPL a continuat să consolideze

⁸ <https://bit.ly/2tO97c0>

⁹ Centru - <https://bit.ly/2N1PuVI>, <https://bit.ly/2N1PuVI>, Nord - <https://bit.ly/2ufaPDE>, <https://bit.ly/2J6LqtH>, Sud - <https://bit.ly/2zxIhML>, <https://bit.ly/2KJbPel>

¹⁰ <https://bit.ly/2zd6dmY>, <https://bit.ly/2u4QGjs>, <https://bit.ly/2J0cUIG>

capacitățile ADR și autoritățile publice locale vizate, în special pentru implementarea măsurilor de investiții în proiectele de servicii publice.

Dezvoltarea capacităților ARD-urilor

În perioada de raportare, rolul ADR-urilor în calitate de autorități contractante a fost consolidat. ADR-urile continuă să aplice regulile europene privind achizițiile publice la proiectele finanțate de finanțatori internaționali, pe baza unui manual operațional elaborat cu suportul MSPL.

Șapte specialiști în contabilitate (toate femeile) de la 4 ADR-uri au participat la cursul de instruire privind standardele naționale de contabilitate în contextul noului cadru legal, organizat în perioada 20-21 martie 2018.¹¹ Participanții s-au axat pe îmbunătățirea cunoștințelor în domeniul operațiunilor contabile, ultimele modificări ale legislației muncii și asigurărilor sociale, calcularea și declararea impozitului pe venit, modificări în calcularea taxelor și impozitelor locale. Aplicarea corectă a procedurilor contabile și gestiunea financiară eficientă contribuie la implementarea în timp util a măsurilor de investiții, ca rezultat la atingerea obiectivelor stabilite în strategiile de dezvoltare regională. Cursul a fost organizat în colaborare cu Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Republica Moldova (ACAP), Inspectoratul Fiscal, Ministerul Finanțelor și Inspectia Muncii.

Reprezentanții a trei ADR-uri, APL-uri vizate, organizații ale societății civile (OSC) și membrii comisiilor de evaluare (în total 93 de participanți, inclusiv 26 de femei), create pentru procedurile de achiziții publice inițiate pentru implementarea măsurilor de investiții, pe parcursul a trei sesiuni de instruire organizate în perioada 31 ianuarie - 2 februarie 2018 și-au îmbunătățit cunoștințele privind achizițiile publice și gestionarea contractelor.¹²

Reprezentanții APL-urilor din cadrul grupurilor de lucru pentru achizițiile publice ale ADR au fost, de asemenea, instruiți cu succes în aplicarea noilor proceduri UE de achiziții publice pentru achiziționarea serviciilor de proiectare pentru 10 proiecte în AAC și 8 proiecte în EE. În plus, cei 13 membri ai societății civile (inclusiv 4 femei) cu statut de observator în cadrul grupurilor de lucru pentru achiziții publice, au fost instruiți cu privire la principalele etape și proceduri conform noilor standarde de achiziții publice. Instruire a fost asigurată și membrilor comisiilor de evaluare care au învățat modul de aplicare a ghidului de evaluare și pregătirea rapoartelor de evaluare în conformitate cu noile cerințe stipulate în regulamentul de achiziții conform regulilor UE.

Noile cunoștințe au fost aplicate de către participanți în timpul proceselor de achiziție inițiate de cele trei ADR-uri - grupuri de lucru pentru achiziții publice și comisii de evaluare create, ședințe organizate și primele evaluări făcute de comisiile de evaluare ca urmare a licitațiilor anunțate pentru achiziționarea serviciilor de proiectare. Întrucât multe proceduri de licitație au fost repetate din cauza lipsei sau numărului limitat de oferte calificate, participanții au solicitat repetarea instruirilor pentru a discuta principalele provocări și recomandări pentru îmbunătățirea următoarelor proceduri de achiziții publice și evaluare a ofertelor.

Implementarea a 18 proiecte de infrastructură cu finanțarea UE

În conformitate cu manualul privind achizițiile publice convenit cu partenerii, începând din decembrie 2017, ADR-urile au organizat licitații pentru achizițiile de servicii de proiectare și au creat grupuri de lucru pentru achiziții publice și comisii de evaluare.

Documentele de licitație au fost publicate pe paginile ADR, ale Camerei de Comerț și Industrie (CCI) și distribuite ulterior de CCI instituțiilor internaționale de promovare a afacerilor, cum ar fi Asociația

¹¹ <https://bit.ly/2IE9P5W>

¹² <https://bit.ly/2NBTD5>, <https://bit.ly/2LK36VK>

Businessului European Chișinău (EBA), Camera de Comerț și Industrie România și filialele acesteia, Technopolis Romania (membru al Rețelei întreprinderilor europene / European Enterprise Network), ambasadele selectate în Moldova.

Din cele 18 proiecte planificate pentru opt proiecte în AAC și doar pentru unul în EE au fost selectate companiile de proiectare.

După finalizarea evaluărilor și prezentarea rezultatelor achizițiilor publice, au fost organizate mai multe întâlniri de lucru pentru a discuta rezultatele cu CCI, companiile de proiectare și construcții, MADRM, Agenția pentru Eficiență Energetică (AEE), Fondul pentru eficiență energetică (FEE) Departamentul de Construcții GIZ și Delegația UE în Moldova. Ca urmare, cerințele din documentele de licitație au fost ajustate și aplicate în următoarele runde de proceduri de achiziții publice.

Situația actuală cu contractarea companiilor de proiectare implică întârzierea implementării proiectelor cu aproximativ șase luni.

Detalii privind procedurile de achiziție pentru fiecare dintre proiecte, rundele de licitații, ofertele depuse și contractele atribuite pot fi analizate în anexa 1.

Suport complementar proiectelor de infrastructură

Pentru implementarea și monitorizarea eficientă a celor 18 proiecte de infrastructură, toate părțile interesate (MADRM, ADR, APL și GIZ) au semnat memorandumuri de înțelegere în cadrul unui eveniment oficial la 15 februarie 2018 și au creat comitete directoare locale (CDL). În perioada aprilie-mai au fost organizate primele ședințe ale CDL-urilor pentru toate proiectele și au fost discutate primele progrese și provocări în procesul de implementare.

În plus, în toate localitățile țintă au fost create comitete locale de cetățeni (CLC) (în total 27), reprezentând diferite grupuri sociale, care au inițiat participarea lor la procesele de planificare locală, monitorizarea achizițiilor și activități de sensibilizare. În timpul primelor ateliere organizate de MSPL, reprezentanții CLC au învățat cum să monitorizeze implementarea proiectelor de servicii publice, acordând o atenție specială procesului de achiziții de servicii de proiectare și planificării și programării locale.

Specialiștii ARD, reprezentanții MADRM și managerii locali (28 de participanți, inclusiv 8 femei) responsabili de implementarea proiectelor și-au sporit cunoștințele și abilitățile privind modalitățile de implementare a proiectelor de servicii publice, implicarea societății civile în planificarea locală și luarea deciziilor, achiziții publice, având în vedere reprezentarea echitabilă a genurilor și a grupurilor sociale, în timpul unui atelier de lucru de două zile organizat de MLPS la 1-2 martie 2018.¹³

În suportul proceselor de *(i) planificare și programare locală* s-au contractat experți și au fost create grupuri de lucru pentru actualizarea capitolelor de AAC din planurile de dezvoltare locală și strategiile raionale de dezvoltare socio-economică. În prezent, în majoritatea APL-urilor se desfășoară un proces de colectare și analiză a datelor care va furniza informații pentru actualizarea adecvată a documentelor strategice locale. La Cahul, la 20 iunie, planul de acțiuni al capitolului AAC din Strategia de Dezvoltare Socio-Economică (SDSE) a raionului Cahul a fost aprobat de grupul de lucru și propus pentru consultări publice.¹⁴

Activitatea în direcția *(ii) cooperării intercomunitare* (CIC) a fost continuată în prima jumătate a anului 2018. Pentru implementarea CIC în furnizarea serviciilor de apă și canalizare în raionul Cahul a fost

¹³ <https://bit.ly/2LdQ7iJ>

¹⁴ <http://cahul.md/anunturi-privind-organizarea-consultarii-publice/>

creat un Comitet de Coordonare cu reprezentarea a cinci APL. La 14 martie a fost semnat un acord de cooperare inter-municipal între APL Leova, Iargara, Sărata Nouă, Filipeni, Romanovca, Hănăsenii Noi și Cupcui.

Suportul pentru (iii) *dezvoltarea capacităților* APL și operatorilor de servicii vizate de proiect a fost acordat în mod continuu. Pe lângă instruirile legate de procesele de achiziții și gestionare a contractelor menționate mai sus, s-au oferit alte instruirii, ateliere de lucru și instruirii la locul de muncă. Pentru detalii privind evenimentele de dezvoltare a capacităților și participanții vizati, consultați secțiunea 4.4.

În ceea ce privește (iv) *activitățile de sensibilizare și mobilizare*, pentru evaluarea statutului actual privind furnizarea serviciilor locale, dar și în calitate de informație care să contribuie la planificarea și programarea locală în sectoarele AAC și EE, MSPL a inițiat un studiu de referință pentru măsurarea gradului de satisfacție al cetățenilor cu privire la serviciile prestate, cu accent pe dimensiunea de gen și grupurile vulnerabile, în localitățile care beneficiază de măsurile de investiții. Exercițiul va fi finalizat în al treilea trimestru al anului 2018.

Progresul general al implementării proiectelor de servicii publice este disponibil în anexa 2.

Șapte măsuri pilot de investiții

Implementarea măsurilor pilot de infrastructură cu fonduri din Fondul German pentru Dezvoltare Regională (în valoare de 7 milioane Euro) și fonduri din Elveția și România este aproape completă. Din cele patru proiecte pilot rămase a fi finalizate, au fost finalizate două proiecte - proiectul SWM Florești și proiectul EE Orhei.

Cu proiectul *EE Călărași* finalizat în 2017, la 1 martie a avut loc o predare oficială a centralei termice a spitalului raional Călărași. Lucrările de construcție rămase au fost finalizate în aprilie, iar transferul obiectului construit se va face în al treilea trimestru al anului 2018.

În cadrul proiectului *EE Orhei*, lucrările de izolare termică a Spitalului raional Orhei au fost finalizate parțial din cauza lipsei capacității financiare a companiei de construcții. În consecință, contractul cu compania a fost reziliat, iar administrația Spitalului Orhei și-a asumat responsabilitatea de a finaliza volumul de lucru rămas din propriile surse. Fondurile rămase, convenite inițial să fie utilizate pentru instalarea unui sistem de ventilație în blocul de maternitate, au fost redirecționate către măsura investițională *AAC Leova-Iargara* din regiunea de dezvoltare Sud, întrucât procesul de licitație pentru acest sistem nu a avut succes.

Lucrările de construcție pentru conectarea individuală la canalizarea din satul Roșu în cadrul proiectului *AAC Cahul*, finanțat din Fondul German de Dezvoltare Regională și surse din România, au fost puțin întârziate, dar au fost finalizate în măsură de 90%. Cele 10% din lucrări rămase trebuie să fie acoperite prin contribuția locală. Suma necesară de 750.000 MDL depășește contribuția convenită inițial (de 500.000 MDL), ceea ce implică eforturi suplimentare de strângere de fonduri din partea APL. Transferul lucrărilor va avea loc, probabil, în septembrie 2018.

Pe de altă parte, investițiile pentru apeductul magistral Cahul-Lebedenco și pentru sistemul intern de aprovizionare cu apă în s. Lebedenco s-au confruntat cu mai multe provocări. Unu, costurile estimate ale lucrărilor de construcție depășesc bugetul disponibil. Doi, în conformitate cu noile reglementări privind alimentarea cu apă în localitățile mici, documentația de proiectare și devizul de cheltuieli trebuie revizuite în mod corespunzător. În consecință, măsura de investiție a fost împărțită în două licitații (una pentru apeductul magistral și a doua pentru sistemul intern de apă în Lebedenco).

La data de 21 martie, Departamentul de Construcții GIZ a aprobat documentația tehnică de proiectare pentru apeductul magistral Cahul-Lebedenco, care a fost transferată APL la 6 aprilie 2018. La 29 iunie a fost lansată licitația pentru lucrările de construcție și toate lucrările se planifică să fie finalizate până la sfârșitul anului 2019. Pentru a doua licitație, a fost contractată o firmă de proiectare care să revizuiască documentația de proiectare până la sfârșitul lunii iulie. Cea de a doua licitație pentru lucrările de construcție va fi lansată până la sfârșitul lunii august. SDC a fost de acord să mărească bugetul cu 0,6 milioane Euro și să extindă termenul de expirare a acordului până în decembrie 2019. Totuși, mai lipsește o sumă de aprox. 0,1 milioane Euro pentru finalizarea proiectului. Autoritățile din raionul Cahul și MADRM au fost rugate să identifice surse alternative de finanțare.

4.4 Obiectivul specific al domeniului de intervenție 4

Instituționalizarea instruirilor

La ziua de astăzi, cinci din nouă cursuri elaborate în colaborare cu Academia de Administrare Publică (AAP) au fost instituționalizate și aprobate de Senatul AAP pentru a fi incluse în Catalogul cursurilor de dezvoltare profesională din 2018 - Dezvoltarea leadership-ului în administrația publică, Managementul proprietății publice, Dezvoltare regională, Achiziții publice și gestionarea conflictelor de interese în achizițiile publice, Planificarea strategică integrată. Cursul de instruire „Managementul proprietății publice” este de asemenea considerat de AAP să fie digitizat și pus la dispoziție ca e-training.¹⁵

În prima jumătate a anului 2018, în perioada 16-18 ianuarie 2018, în colaborare cu AMAC și Universitatea Tehnică din Moldova (UTM), a fost pilotată o nouă instruire „Achiziții publice de bunuri și lucrări pentru operatorii AAC licențiați”, cu 21 de participanți, inclusiv 6 femei.

În cooperare cu Centrul de Formare Continuă „Eficiența Energetică a Clădirilor Publice” (CFCEECP) al UTM:

- 9 persoane (inclusiv 7 femei) au fost certificate ca formatori pentru a livra modulul „Gestionarea eficientă a clădirilor publice” la instruirea de formare a formatorilor (ToT), organizată la 28 martie 2018. Cursul a fost pilotat la 23 aprilie 2018 și a avut 11 participanți (inclusiv 4 femei);
- 11 persoane (inclusiv 8 femei) au fost certificate ca formatori pentru modulul „Managementul proiectelor de eficiență energetică a clădirilor publice” în perioada de lucru organizată la 03-04 aprilie 2018.¹⁶ La 14-17 mai 2018 modulul a fost pilotat cu 15 participanți reprezentanți ai ADR, APL de nivelul I și II și ai instituțiilor publice (inclusiv 4 femei);¹⁷
- 9 persoane (inclusiv 8 femei) au fost certificate ca formatori pentru modulul „Soluții și tehnologii noi în proiectele de EE a clădirilor publice” la instruirea organizată pe 24-25 aprilie 2018.¹⁸ În perioada 23-25 mai modulul a fost pilotat cu 8 participanți (inclusiv 1 femeie).

¹⁵ <http://aap.gov.md/ro/article/catalogul-cursurilor-0>

¹⁶ <http://serviciilocale.md/libview.php?l=ro&idc=52&id=1526&t=/Stiri-Galerii-foto/Stirile-proiectului/18-reprezentanti-ai-institutiilor-oficiale-au-invatat-noi-practici-despre-managementul-proiectelor-de-eficienta-energetica-in-cladirile-publice>

¹⁷ <http://serviciilocale.md/libview.php?l=ro&idc=52&id=1542&t=/Stiri-Galerii-foto/Stirile-proiectului/15-specialiti-in-domeniul-EE-in-cladirile-publice-au-invatat-despre-managementul-proiectelor-in-cadrul-unui-curs-de-instruire/>

¹⁸ <https://bit.ly/2NDJQK2>

Un alt modul pe AAC planificat a fi pilotat de CCI și AMAC, elaborat mai devreme în 2017, a fost amânat pentru al doilea semestru al anului 2018.

În consecință, opt module elaborate anterior au fost reimplementate de instituțiile naționale de instruire, în special:

- *AMAC-UTM:*
 - o Modulul „Achiziții publice de bunuri și lucrări pentru operatorii AAC licențiați” a fost organizat de două ori – pe 23-25 ianuarie (19 participanți, inclusiv 9 femei) și pe 29-31 ianuarie (21 participanți, inclusiv 10 femei).¹⁹
- *TUM-CCEEE PB:*
 - o Modulul „Gestionarea eficientă a clădirilor publice” organizat pe 12 iunie 2018 (cu 9 participanți, inclusiv 3 femei).
- *Camera de Comerț și Industrie:*
 - o Cursul EUREM „Manager Energetic European” pentru managerii energetici raionali, la care au participat 15 manageri energetici delegați (inclusiv 1 femeie).
- *Academia de Administrare Publică:*
 - o Instruirea „Marketing local și regional pentru dezvoltare regională durabilă și competitivă” pentru reprezentanții APL și ADR organizată de două ori – pe 28-30 mai și 5-7 iunie 2018 (cu 41 de participanți în total, inclusiv 29 femei).
 - o Instruirea „Achiziții publice și gestionarea conflictelor de interese în achizițiile publice” pentru APL, organizată de două ori pe 23-27 aprilie și 14-18 mai 2018 (cu 42 de participanți în total, inclusiv 31 femei).
 - o Instruirea „Managementul și elaborarea proiectelor” organizată de două ori – în perioada 18-19 aprilie pentru 23 contabili APL (toate femei) și 19-20 aprilie pentru 21 de ingineri cadastrali ai APL (inclusiv 10 femei).
 - o Instruirea „Dezvoltare regională”, organizată în perioada 21-25 mai 2018, cu participarea a 20 reprezentanți ai APL (inclusiv 16 femei).
 - o Instruirea „Managementul proprietății publice” organizată în perioada 18-20 aprilie 2018 pentru contabili și ingineri cadastrali ai APL de nivelul I și II (în total 23 de contabili și 21 de ingineri cadastrali, inclusiv 10 femei).

Ca urmare a cursului „Managementul proprietății publice”, formatorii AAP au organizat la Orhei, Cahul, Costești/r.Rîșcani, Șoldănești și Florești instruire la locul de muncă pentru contabili și specialiștii cadastrali privind crearea și menținerea registrelor contabile și de proprietate publică. Acest exercițiu a identificat faptul că în toate localitățile registrele contabile verificate conțin erori sau înregistrări eronate și lipsesc registrele de proprietate publică. Instruirile la locul de muncă sunt în prezent analizate de AAP să fie parte din programul modulul instituționalizat.

Dezvoltarea organizațională a instituțiilor de instruire

Ca urmare a analizei finalizate în 2017 privind conformitatea cu standardele ISO 29990 și a sistemului de management al calității elaborat cu suport MSPL, la 20 februarie 2018 Academia de Administrare Publică a aprobat sistemul de management al calității (SMC). În acest context, în martie

¹⁹ <https://bit.ly/2ObjyzQ>

2018 a fost finalizat un audit intern privind SMC în cadrul Departamentului Dezvoltare Profesională și al altor departamente transversale și au fost aprobate toate documentele necesare pentru implementarea standardelor ISO 29990 SMC în cadrul Departamentului.²⁰

Un audit extern privind SMC efectuat de compania de audit TÜV Thüringen a fost finalizat cu succes, iar la 23 iunie 2018 certificatul pentru sistemul de management al calității conform ISO 29990: 2010 pentru proiectarea, elaborarea și furnizarea serviciilor de învățare și dezvoltare profesională pentru serviciul public / "Educația non-formală și serviciile de formare profesională" a fost înmănat oficial Academiei de Administrare Publică.²¹

În perioada de referință, MLPS a continuat să sporească capacitățile formatorilor AAP (11 femei și 4 bărbați) și a organizat două cursuri de instruire privind soluționarea conflictelor, în perioada 25-26 aprilie, și privind discursul pe 2-4 mai.²²

Pentru a îmbunătăți condițiile pentru implementarea instruirilor la *Institutul Formare Continuă al UTM în domeniul AAC*, au fost procurate bannere și panouri de instruire, care vor fi predate instituției în următoarele luni.

În coordonare cu MADRM, MSPL a inițiat o evaluare a necesităților pentru identificarea suportului necesar dezvoltării capacităților APL. Rezultatele finale vor fi disponibile în a doua jumătate a anului 2018.

Similar suportului acordat AAP, MSPL a propus Institutului Formare Continuă în domeniul AAC și Institutului Formare Continuă în domeniul EE ale UTM să întreprindă o analiză a managementului calității. Pentru aceasta au fost inițiate întâlniri cu UTM.

Schimb de experiență și bune practici

Pentru schimbul continuu de bune practici și experiențe, AAP a organizat la 20 aprilie 2018 un nou Forum privind dezvoltarea locală cu tema „Strategia privind reforma administrației publice: între intenții și realizări”. 126 reprezentanți ai administrației publice locale și centrale, ADR, ONG-uri, membri ai Parlamentului, lectori și studenți au discutat evoluțiile din sectoarele dezvoltării locale și regionale și ale bunei guvernări.²³

La 12 aprilie 2018, Agenția pentru Eficiență Energetică, în colaborare cu MSPL, a organizat un atelier internațional privind experiențele internaționale în planificarea eficienței energetice. La atelier au participat 40 de participanți (inclusiv 8 femei) reprezentanți ai APL-urilor de nivel I și II, specialiști în eficiența energetică, specialiști în planificare ai ADR și experți internaționali din Letonia, Germania, Croația și FRI Macedonia.²⁴

Prin intermediul biroului regional GIZ din Düsseldorf, trei experți din România și Letonia au oferit servicii de consultanță colegială ADR-urilor cu privire la modul de a face achizițiile publice mai reușite, în special în ceea ce privește criteriile de selectare în contextul unei piețe foarte mici și al

²⁰ <http://aap.gov.md/ro/article/acte-aprobate-de-c%C4%83tre-senatul-academiei#overlay-context=ro/article/acte-aprobate-de-c%25C4%2583tre-senatul-academiei>

²¹ <http://aap.gov.md/ro/article/certificarea-calitatii>

²² <http://management.md/dezvoltarea-capacitatilor-de-comunicare-si-a-managementului-conflictelor-au-fost-tematicile-unor-sesiuni-de-instruire-pentru-angajatii-aap/>

²³ <http://www.aap.gov.md/ro/node/1966>

²⁴ <http://serviciilocale.md/libview.php?l=en&idc=52&id=1531&t=/News-Photos/Projects-News/50-national-and-international-specialists-in-energy-efficiency-exchanged-experience-and-practices-in-the-given-field>

numărului foarte scăzut de concurenți. Ca urmare, recomandările au fost incluse în documentele de licitație anunțate în acest an.

Pentru schimbul de experiență privind eficiența energetică în spitalele publice, în colaborare cu autoritățile raionale Orhei, MSPL a facilitat organizarea unei vizite de studiu la Spitalul raional Orhei pentru 11 participanți din patru APL-uri din raion.²⁵

4.5 Subiecte transversale

Pentru a asigura beneficii egale din intervențiile proiectului atât pentru bărbați, cât și pentru femei, MSPL a continuat să sprijine partenerii în a asigura o participare echitabilă a femeilor și bărbaților în procesele decizionale și implementarea proiectelor de investiții. MSPL ghidează partenerii naționali să integreze dimensiunea de gen în procesele lor și documentele elaborate. În acest context, au fost oferite recomandări pentru includerea dimensiunii de gen în crearea grupurilor de lucru pentru planificarea locală și achiziționarea serviciilor de proiectare. În regulamentele pentru crearea și funcționarea comitetelor directoare locale și a comitetelor locale de cetățeni au fost incluse dispoziții care să asigure participarea a cel puțin 40% din fiecare sex. Studiul de referință pentru măsurarea gradului de satisfacție al cetățenilor cu privire la serviciile AAC și EE prestate de APL-țintă va evalua necesitățile și satisfacția bărbaților și a femeilor, iar rezultatele ar trebui să identifice lacunele actuale existente și să ghideze și intervențiile MSPL.

MLPS integrează aspectele sociale și de gen în termenii de referință anunțați pentru selectarea consultantilor și companiilor de consultanță, care să promoveze în continuare principiile egalității de gen și participarea diferitelor grupuri sociale la dezvoltarea locală și regională. Femeile și bărbații sunt încurajați și sprijiniți în egală măsură să beneficieze de activitățile de dezvoltare a capacităților, iar instituțiile naționale de instruire sunt ghidate să ia în considerare aspectele de gen și aspectele sociale în cadrul cursurilor de instruire.

MLPS analizează, de asemenea, *abordarea sensibilă la conflict* prin monitorizarea posibilelor efecte pozitive sau negative ale intervențiilor sale. În acest sens, se asigură o comunicare continuă și transparentă cu toate părțile interesate implicate. Se asigură creșterea gradului de conștientizare și mobilizarea beneficiarilor finali ai măsurilor de investiții – bărbați și femei din localitățile țintă, iar APL sunt ghidate să implice locuitorii în procesele de monitorizare și să comunice orice schimbări sau întârzieri la timp.

5. Comunicarea și vizibilitatea

În această perioadă, împreună cu partenerii săi, MSPL a organizat câteva evenimente importante pentru a promova progresul și a prezenta rezultatele obținute până în prezent.

La 15 februarie 2018, în cooperare cu Guvernul Republicii Moldova, a fost organizat un eveniment oficial pentru semnarea memorandumurilor de înțelegere pentru implementarea a 18 măsuri de investiții. La eveniment au participat peste 100 de participanți - reprezentanți ai MADRM și ai Agențiilor de Dezvoltare Regională, APL de nivel I și II, Ambasadele Germaniei, Suediei și României,

²⁵ <http://or.md/index.php/2018/06/15/eficienta-energetica-realizari-si-perspective/>

SDC și Delegației UE în Moldova. 15 reprezentanți ai mass-media naționale au fost prezenți și au reflectat pe larg evenimentul.²⁶

La 1 martie la Călărași, administrația locală a organizat inaugurarea oficială a centralei termice și a sistemului de panouri solare pentru prepararea apei calde la Spitalul Raional Călărași, cu suport MSPL. La inaugurare au participat reprezentanții Guvernului Republicii Moldova, misiunile diplomatice, administrația publică locală, angajații Spitalului Raional Călărași, jurnaliști și locuitorii orașului.²⁷

Pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la proiectele existente, MLPS a participat la festivitățile de Ziua Europei organizate la Chișinău pe 12 mai și la Ungheni pe 19 mai.²⁸ Vizitatorilor li s-au distribuit pungi ecologice, pliante și broșuri privind proiectele de servicii publice și alte materiale, precum și a fost organizat un concurs de desen pentru copii pe apă, canalizare și energie. Vizitatorii standului german au fost informați despre intervențiile MSPL, iar 30 de copii care au participat la concurs au primit premii pentru cele mai bune desene.

6. Asigurarea durabilității măsurilor și intervențiilor

Pentru a asigura durabilitatea măsurilor implementate, MSPL continuă să aplice o abordare pe multe nivele și multipli parteneri de integrare a experiențelor învățate la nivel local și regional în dialogul politic la nivel național, precum și utilizează sistemele partenerilor naționali pentru a evita crearea de structuri paralele de implementare.

Competențele necesare ale ADR-urilor și ale APL-urilor continuă să fie dezvoltate prin formare, seminare și ateliere. Experiențele organizării repetate a proceselor de achiziții publice de către ADR-uri demonstrează utilizarea cunoștințelor primite cu suportul MSPL. Capacitățile organizaționale ale CRD-urilor pentru coordonarea politicilor de dezvoltare regională au fost consolidate prin dezvoltarea programelor sectoriale de dezvoltare regională și aprobarea planurilor de lucru.

Cadrele instituționale ale APL sunt optimizate pentru a obține o îmbunătățire pe termen lung a furnizării serviciilor. Printre acestea se numără crearea Comitetului de Coordonare a CIC în raionul Cahul sau semnarea unui acord de cooperare intercomunitară pentru furnizarea de servicii AAC între comunitățile din raionul Leova.

Certificarea sistemului de management al calității AAP bazat pe standardele ISO 29990: 2010 pentru proiectarea, elaborarea și furnizarea de servicii de învățare și dezvoltare profesională pentru serviciul public va asigura în continuare sustenabilitatea și calitatea înaltă a instruirilor elaborate cu suportul MSPL.

²⁶ <http://www.serviciilocale.md/libview.php?l=ro&idc=52&id=1503&t=/Stiri-Galerii-foto/Stirile-proiectului/Cu-sprijinul-UE-pina-la-200000-de-cetateni-vor-beneficia-de-o-infrastructura-imbunatatita-in-domeniul-aprovizionarii-cu-apa-i-a-energiei>

²⁷ <https://bit.ly/2zxcrhK>

²⁸ <https://www.facebook.com/serviciilocale/photos/pcb.1791663340893335/1791661334226869/?type=3>

7. Activitățile și punctele de reper cheie pentru următoarea perioadă

În conformitate cu planul operațional al proiectului MSPL, pentru a doua jumătate a anului 2018 sunt prevăzute următoarele puncte de reper cheie:

- Conceptul privind paradigma dezvoltării regionale în dezvoltarea regională este elaborat și aprobat de MADRM;
- Proiectul politicii publice privind dezvoltarea urbană în Republica Moldova este elaborat și aprobat de MADRM;
- Evaluarea la jumătatea perioadei a SNDR 2016-2020 realizată;
- Manualul identității vizuale pentru MADRM și ADR-uri elaborat;
- Schimbul de experiență pentru și între CRD-uri prin vizite de studiu în țară și în străinătate asigurat;
- Documentația tehnică de proiectare disponibilă pentru 9 din 18 proiecte de infrastructură;
- Închiderea proiectelor de infrastructură pilot și finalizarea înregistrării proprietății publice, cu excepția proiectului finanțat de SDC din Lebedenco;
- 23 de planuri și strategii locale privind sectoarele AAC și EE sunt elaborate / actualizate într-o manieră participativă și sensibilă la dimensiunea de gen;
- Opțiunile pentru CIC în sectorul AAC pentru APL țintă sunt identificate;
- Capacitățile a cinci operatori de servicii evaluate și două planuri de dezvoltare a capacităților elaborate;
- Studiul de referință privind măsurarea gradului de satisfacție al cetățenilor cu privire la serviciile AAC și EE prestate în localitățile țintă realizate și utilizate pentru planificarea strategică locală;
- Forumul privind dezvoltarea regională și conferința națională privind sectorul AAC organizate.

Mai multe activități, cum ar fi vizita de studiu privind planificarea spațială și amenajarea teritoriului, un seminar comun privind revizuirea sistemului MBR pentru SNDR și SDR-uri, planificate pentru prima jumătate a anului 2018, finalizarea procedurilor de licitație pentru achizițiile de servicii de proiectare vor fi asigurate în semestrul următor.

8. Oportunități și provocări/riscuri

În primul semestru al anului 2018, proiectul MSPL s-a confruntat cu mai multe provocări, dar și oportunități pentru realizarea cu succes a obiectivelor sale.

Neclaritățile privind reforma administrativ-teritorială continuă să creeze întârzieri în elaborarea cadrului legal și normativ privind dezvoltarea regională. Analiza bazei normative și legislative privind planificarea spațială și amenajarea teritoriului a fost amânată până va fi aprobat Codul de urbanism și construcții de către Parlament, precum și a neclarității privind subordonarea administrativă a departamentului de planificare spațială care în prezent se află în cadrul MADRM.

Ajustarea planului de acțiune al Strategiei de comunicare a MADRM la noul mandat nu a fost făcută datorită faptului că fostele ministere ale agriculturii și mediului nu aveau documente strategice privind comunicarea pentru a fi combinate și ajustate.

În contextul reformei administrației centrale și al creării noii agenții de gestionare a Fondului Național Ecologic și a Fondului Național de Dezvoltare Regională, rolul CRD va trebui clarificat în continuare.

În ceea ce privește sectorul MDS, în pofida suportului oferit de proiect grupului național de lucru și a întrevederii suplimentare cu MADRM în mai, Guvernul în continuare nu mai o viziune și perspectivă clare privind dezvoltarea sectorului MDS.

Finanțarea complementară a proiectului AAC Leova-largara trebuie asigurată în timp util pentru a evita riscurile de reputație pentru părțile finanțatoare din cauza lucrărilor neplătite.

În ceea ce privește capacitățile locale slab dezvoltate pentru furnizarea serviciilor de proiectare tehnică, în special pentru proiectele în EE, criteriile de calificare au trebuit să fie reduse considerabil în acord cu părțile interesate. Prin aceasta, proiectul și partenerii săi riscă să contracteze companii cu capacitate și experiență limitate pentru implementarea contractelor mari. Pentru a reduce riscurile, MSPL va consolida rolul Departamentului de Construcții GIZ pentru acordarea se suport și monitorizare a companiilor selectate în timpul elaborării documentației tehnice. În plus, suportul complementar acordat sectorului privat, suportul tehnic strâns prin intermediul proiectului, auditurile periodice ale ADR-urilor și integrarea proiectului în procedurile de achiziții publice organizate de ADR reduc aceste riscuri.

Noul regulament privind alimentarea cu apă în localitățile mici (sub 3000 de locuitori) aprobat în aprilie 2018, prevede un efort și timp suplimentar pentru revizuirea unora dintre documentele de licitație. Pe de altă parte, noul regulament prevede posibilitatea de a reduce costurile lucrărilor de construcție ca urmare a soluțiilor tehnice reduse pentru măsurile de investiții.

Suportul acordat Institutului Formare Continuă în domeniul AAC și Institutului Formare Continuă în domeniul EE ale UTM de a fi supuse unei analize a decalajelor privind managementul calității ar putea fi amânat din cauza numărului redus de personal în Instituții, prin urmare a comunicării lente.

9. Lecții învățate și recomandări

Sentimentul de apartenență și proprietate a comunităților beneficiare este asigurat prin includerea acestora în procesul de planificare raională și regională a măsurilor de infrastructură. Implicarea în implementarea proiectului de servicii publice locale a unui manager de proiect local delegat de beneficiar în implementarea acestuia contribuie și la o mai mare responsabilitate.

Piața locală slab dezvoltată privind serviciile de proiectare, în special pentru proiectele EE, conduce la riscul de a contracta companii cu capacitate și experiență reduse de implementare a contractelor mari, prin urmare recomandarea de a spori capacitățile companiilor prin acordarea de asistența tehnică complementară și monitorizarea elaborării documentației tehnice.

Pentru restul măsurilor de investiții în proiectul AAC Leova-largara, părțile interesate naționale trebuie să mobilizeze și să convină asupra unui calendar pentru realizarea angajamentelor privind proiectului de apeduct magistral intercomunitar Leova-largara.

Având în vedere că actualul plan de acțiuni al Strategiei de comunicare este pentru 2017-2018, MSPL propune adaptarea generală a Strategiei de comunicare a MADRM și elaborarea unui nou plan de acțiuni pentru perioada 2019-2020 corespunzător.

Anexa 1. Statutul procedurilor de achiziții pentru măsurile de infrastructură

Statutul procedurilor de achiziții pentru proiectele de infrastructură, servicii de design

Progresul la 30 iunie 2018

Proiectul de infrastructură	Prima rundă de achiziții					A doua rundă de achiziții				
	Data achiziției	Deschiderea ofertelor	Oferte primite	Oferte acceptate	Companie contractată	Data achiziției	Deschidere a ofertelor	Oferte primite	Oferte acceptate	Companie contractată
ADR Nord										
AAC Râșcani	17.04.18	15.05.18	3	3	Da	-	-	-	-	-
AAC Drochia	12.01.18	05.03.18	2	2	Da	-	-	-	-	-
AAC Edineț	12.01.18	05.03.18	1	1	Nu	17.04.18	15.05.18	2	2	Nu
AAC Fălești	12.01.18	05.03.18	1	1	Nu	17.04.18	15.05.18	3	3	Nu
EE Bălți	12.01.18	05.03.18	0	-	Nu	17.04.18	15.05.18	0	-	Nu
EE Flămânzeni/Sângerei	12.01.18	05.03.18	0	-	Nu	17.04.18	15.05.18	0	-	Nu
ADR Centru										
AAC Călărași	02.01.18	26.02.18	2	2	Nu	28.04.18	28.05.18	4	3	Da
AAC Ungheni	02.01.18	26.02.18	2	2	Nu	28.04.18	28.05.18	2	2	Da
AAC Ustia/Criuleni	02.01.18	26.02.18	2	2	Da	-	-	-	-	-
EE Șoldănești	02.01.18	26.02.18	1	1	Nu	10.04.18	10.05.18	1	1	Nu
EE Holercani/Dubăsari	02.01.18	26.02.18	1	1	Nu	10.04.18	10.05.18	1	1	Nu
EE Ungheni	02.01.18	26.02.18	3	3	Nu	10.04.18	10.05.18	3	3	Nu
EE Strășeni	02.01.18	26.02.18	1	1	Nu	10.04.18	10.05.18	1	1	Nu
ADR Sud										
AAC Cahul	24.03.17	25.04.17	3	2	Da	-	-	-	-	-
AAC Leova	17.01.18	13.03.18	2	2	Da	-	-	-	-	-
EE Basarabeasca	17.01.18	13.03.18	0	-	Nu	23.04.18	22.05.18	0	0	Nu
EE Leova	17.01.18	13.03.18	0	-	Nu	23.04.18	22.05.18	1	1	Da

Anexa 2. Statutul implementării proiectelor de servicii publice

Progresul general de implementare a proiectelor de servicii publice, pe piloni de intervenție

Progresul la 30 iunie 2018

Proiectul de servicii publice	Piloni de intervenție/obiective specifice				
	<i>Planificare și programare</i>	<i>Cooperare inter-municipală</i>	<i>Măsurile investiționale</i>	<i>Dezvoltarea capacităților</i>	<i>Sensibilizarea și mobilizarea comunității</i>
RD Nord / fondurile UE					
AAC Râșcani	abatere ne semnificativă	conform planului	abatere ne semnificativă	conform planului	abatere ne semnificativă
AAC Drochia	abatere ne semnificativă	neinițiat	conform planului	conform planului	conform planului
AAC Edineț	conform planului	neinițiat	abatere semnificativă	conform planului	abatere ne semnificativă
AAC Fălești	conform planului	neinițiat	abatere semnificativă	conform planului	conform planului
EE Bălți	conform planului	n/a	abatere semnificativă	conform planului	conform planului
EE Flămânzeni/Sângerei	conform planului	n/a	abatere semnificativă	conform planului	conform planului
RD Centru / fondurile UE					
AAC Călărași	abatere ne semnificativă	neinițiat	abatere ne semnificativă	neinițiat	abatere ne semnificativă
AAC Ungheni	conform planului	neinițiat	abatere ne semnificativă	neinițiat	abatere ne semnificativă
EE Șoldănești	conform planului	n/a	abatere semnificativă	conform planului	abatere ne semnificativă
EE Holercani	conform planului	n/a	abatere semnificativă	abatere ne semnificativă	conform planului
EE Ungheni	abatere ne semnificativă	n/a	abatere semnificativă	abatere ne semnificativă	conform planului
EE Strășeni	abatere ne semnificativă	n/a	abatere semnificativă	abatere ne semnificativă	conform planului
RD Sud / fondurile UE					
AAC Cahul	abatere ne semnificativă	abatere ne semnificativă	conform planului	abatere ne semnificativă	abatere ne semnificativă
AAC Leova	abatere semnificativă	abatere ne semnificativă	conform planului	abatere semnificativă	abatere ne semnificativă
EE Basarabeasca	abatere ne semnificativă	n/a	abatere semnificativă	abatere ne semnificativă	conform planului
EE Leova	conform planului	n/a	abatere ne semnificativă	conform planului	conform planului

Proiectul de servicii publice	Piloni de intervenție/obiective specifice				
	<i>Planificare și programare</i>	<i>Cooperare inter-municipală</i>	<i>Măsuri investiționale</i>	<i>Dezvoltarea capacităților</i>	<i>Sensibilizarea și mobilizarea comunității</i>
Proiecte pilot / Fondul German pentru Dezvoltare Regională, România, SDC					
AAC Cahul	abatere ne semnificativă	abatere ne semnificativă	abatere ne semnificativă	conform planului	abatere ne semnificativă
AAC Leova	finalizat	finalizat	abatere ne semnificativă	finalizat	finalizat
AAC Râșcani	finalizat	finalizat	finalizat	finalizat	finalizat
EE Orhei	finalizat	n/a	finalizat	finalizat	finalizat
EE Călărași	finalizat	n/a	finalizat	finalizat	finalizat
SWM Florești	finalizat	finalizat	finalizat	finalizat	finalizat
SWM Șoldănești	finalizat	finalizat	finalizat	finalizat	finalizat

Conform planului

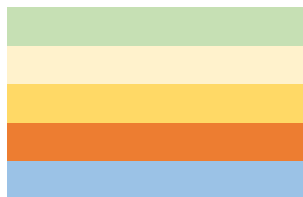
Abatere ne semnificativă

Abatere semnificativă

Nerealizat

Finalizat

n/a

nu se aplică